[illegible]

Մանզումեի Էֆքեար

ՄԻՒՆԱՏԻՒ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՔՕԼԻԹԻԳԸՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԱՑԻՐԷ

[illegible]

ՍԷԹԻՉԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ՙ՚ՃՂՙ ՇԷՎՎԱԼ ՚Թ 1873 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 7 ՃԻՒՄԱ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 19 ՆՈՒՄԵՐՕ 2393

ԻԼԱՆԱԹ

LA GIRONDE

ԼԱ ԺԻՐՕՆՏ

Մէզգիւր Լա Ժիրօնտ նամ ւակըրթա գումրանեասը, եանկընեա, օջօլուես վէ ալնամ Թէյէֆօթրեա գալամ ւակըրթա խաւալ, գումաանեա մայաաա, խիթանեօլ- [illegible] ...

Ընտամինի մաճարըստ [illegible] ԱՆԹՈՒԱՆՏ ԲԷՑԵՐՆ
Փանճէ-Գալարա

Les annonces et abonnements pour la France sont reçus exclusivement chez MM. Orain et Micoud à Paris, Rue Drouot, N°.8

DÉPURATIF du SANG

Բարիս հէքիմլէրինտէն տօքթօր ՇԱՊԼԸՆ մէզգիւր չուրուպու, Թուզլու պալղամ վէ սայիր տէրի խասթալըգլարը վէ գաշըրընըդ վէ ֆըրէնկի նարասըն էյիլէշթիրիր:

Պու իլէթլէրի տէֆ իչմէք իչին միւմայիլէյհ տօքթօրըն, մատէն պանեօլարը, վէ հապլարը վէ գաշըրնըդը էյիլէշթիրիճի բօմատաը տա վար:

Պիր բօմատասը տա վար քի իւչ կիւն զարֆընտա մայասըլ մէմէլէրինի էյիլէշթիրիր:

Պու իլաճլար պուլունուր Տէրիսատէթ Տէլլա Սուտա, վէ Վէլիչ վէ գումբանեա վէ Գասապեան վէ Քէւչիւքեան էճզախանէլէրինտէ:

1200 DÉPOTS A PARIS

CHOCOLAT DU Planteur

ՉՕԳՕԼԱ ՏԻՒ ՊԼԱՆԹԷՕՐ

Պու չօգօլաթա զիեատէ սըհհէթպախշալըր. Պիրինճի ճինս 1/2 քիլ. 2 ֆր. Հէր չէշիտ պաշլըճայի էճզալարըն. ատլէ Բարիստէ տախի 1200 մաղազալըտ սաթըլըր:

ԵՎՐՕՊԱ ՇԸՄԷՆՏՖԷՐԼԷՐԻՆԻՆ ԻԳՐԱՄԻՑԷԼԻ ԻՍԹԻԳՐԱԶ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԲԸՐՕՄԷՍԼԷՐԻ

Հ. Քըլարֆէրտին մաղազասընտա, կէրէք պուրա վէ կէրէք էճնէպի ֆօնտօ վէ սէհիմլէրի սաթըն ալընըր վէ սաթըլըր:

Իգրամիյէլի սէհիմլէր բըրօմէսլէր, վէ սէհիմլէրի սաթըլըր: Գուբօնլար ըսգօնթօ խոնիլըր:

Սարրաֆիեէյէ տայիր հէր նէվի ալըշ ու իթա խոնիլըր:

Պուքրէշ շէհրին իգրամիյէլի սէհիմլէրի տախի պուլունուր: 1874 յունվար 2 տէ չէքիլիպ էն պէօյիւք բիեանգօ գազանաճագ 75 պին ֆրանք:

Մէզգիւր մաղազատա աթիտէքի քեաղըտլար տախի պուլունուր:

Պըրօնսվիք Լիւնէպուրկ բիեանգօսու, 79,000 սէհիմտէն 41,000 սէհիմ գազանըբ, 1874 սէնէսի յունվար վէ ֆեպրվար վէ մարտ վէ ապրիլ վէ մայիս այլարընտա չէքիլէճէք վէ գազանաճագ 150,000, 100,000, 50,000, 25,000, 20,000, 15,000 Թալէր վէ ղայրիհիմ:

Սագսոնեանըն 85ինճի բիեանգօսու. 100,000 սէհիմտէն 59,000 սէհիմ գազանըբ, 1874 յունվար, ֆեպրվար, մարտ վէ ապրիլ այլարընտա չէքիլէճէք վէ գազանաճագ 150,000, 100,000, 50,000, 40,000, 30,000 Թալէր վէ ղայրիհիմ:

Ավստրիանըն 1858 (Գըրէտի) իսթիգրազը Թահվիլաթ վէ բըրօմէսլէրի. 1874 յունվար 2 տէ չէքիլիպ, պիրինճի իգրամիէ գազանաճագ 200,000 ֆրանգ:

Ավստրիանըն Րէկիւլարիզասիօն տիւ Տանիւպ նամ իգրամիէլի իսթիգրազ սէնէտլէրի վէ բըրօմէսլէրի, 1874 յունվար 2 տէ չէքիլիպ, պիրինճի իգրամիէ գազանաճագ 100,000 Ֆիօրին:

ASTHME	NÉVRALGIES
Թըգնէֆէս, նէվազիլ վէ նէֆէս ալան ալէաթլարա մախսուս քեաֆֆէյի խասթալըգլար, ԹԻՒՊ ԼԸՎԱՍԷՕՐ իլէ էյիլէշիր: 3 ֆըրանգ:	Սընըր աղրըլարը, տօքթօր ԳԸՐՕՆԻԷՆԻՆ [illegible] Թէսմիեէ օլունան հապլարը իլէ անիտէ տէֆ օլուր: Գութուսու 3 ֆըրանգ:

ԼԸՎԱՍԷՕՐ, պիրինճի սընըֆտան էհլի քիմեա վէ էճզաճը, 23 ՐԻՒ ՏԸ ԼԱ ՄՕՆԷ նամ սօգագ, Բարիստէ:

Պուլունուր պաշլըճա էճզախանէլէրտէ:

Compagnie Coloniale

ÉTABLISSEMENT SPÉCIAL POUR LA FABRICATION DES

CHOCOLATS

DE

QUALITÉ SUPÉRIEURE

ԱԼԷԱ ՃԻՆՍՏԷՆ ՉՕԳՕԼԱԹ ՅԱՊՄԱԳ ԻՉԻՆ ՄԱԽՍՈՒՍ ՖԱՊՐԻԳԱ

Գօմբանիի Գօլօնիալ Թէսմիէ օլունան մէզգիւր գումբանեանըն քեաֆֆէյի չօգօլաթալարը խալիս օլուպ, իչինտէ տիւշարտան չէյ գարըշթըրըլմամըշ վէ պու կիւնէտէք էմսալի կէօրիւլմէտիք սուրէթտէ պէօյիւք տիգգաթ իլէ յապըլմըշտըր:

Գումբանեայը մէզգիւր, չօգօլաթը սըհհէթի պէտէնիյէեէ ֆայիտէլի օլարագ յապմագ իչին Թէչքիլ օլունուպ, էհվէնիյէթի իքինճի մէսէլէ սըրասընտա կէչիրիլմիշ, վէ հէր շէյտէն էվվէլ էհալիեէ, ալէա ճինստէն չօգօլաթա յապմագ խիթէմիշ տիր:

Սըհհիէ ֆայիտէլի չօգօլաթ Յարըմ քիլօկրամը		Վանիլեալը չօգօլաթ Յարըմ քիլօկրամը		Շէքէր վէ էօլճէ..... չօգօլաթլարը Պիր գութուսու	
Ատի	2 ֆր. 50 սնթ.	Ատի	3 ֆրանգ	Ալէա	3 ֆր. 25 սնթ.
Ալէա	3 «	Ալէա	3 ֆր. 50 սնթ.	Էքսթ. գութու ըր	2ֆր. 50
Էն Ալէա	3 « 50 սնթ.	Էն ալէա	4	Էն ալէա	3 ֆր.
Էքսթրա	4	Էքսթրա	5		

Պաշլըճա մէրքէզ, Բարիստէ Րիվօլի սօգագընտա, Ն. 132

Պուլունուր, Ֆրանսանըն վէ մէմալիքի էճնէպիէնին պաշլըճա Թիճճարլարը մաղազասընտա:

Նա պիր Լըվէնի տէլիգանըլըսը, Թաշրալարտա վէ էվլէրտէ խօճալըգ իթմէք իսթէյիպ, իգթիզասը օլանըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ իթմէսի:

ՍԱՐՐԱՖ ՎԷ ՄԻՒՃԷՎՀԷՐԱԹ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
Ժ. Տ. ՃԱՆՆԷԹՕ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Ղալաթատա Մէյտանճըքլը խանը Ն. 16

Մէզգիւր մաղազատա, Օսմանլը վէ Րուսիա վէ Ավստրիա, վէ Ֆրանսա վէ Իթալեա վէ Վալաքիա վէ Սագսօնեա վէ պաշ-

Էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճաեա աշը-

ըճա Րումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը, վէ գուրասը կէլէճէք ալաֆրանկա յունվար 1 տէ քէշիտէ օլունաճագ օլան Պուքրէշ շէհրի իսթիգրազը սէնէտաթը վէ էն պիօյիւք իգրամիէսի 75,000 ֆըրանգտան իպարէթ օլան մէզգիւր Թահվիլաթըն բըրօմէսլէրի վէ գուրասը 1873 դեկտ. 15 տէ պաշլաեըպ, 1874 մայիս 2 տէ խիթամ պուլաճագ օլան Սագսօնեանըն ղայէթ մէնֆաաթլը իսթիգրազ քեաղըտլարը սաթըլըր կէչէր ֆիեաթլա: Մէզգիւր մաղազատա, հէր ճինս քեաղըտլարըն գուբօնլարը վէ բիեանգօտա գազանան նումէրօլարըն պէտէլի Թէտիյէ վէ Բարիս Լօնտրա, Օտէսա վէ Վիեննա շէհիրլէրի իլէ պօրսաճա իշ օլունուր: Թաֆսիլի մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, սահիպի իմլանըն Գալաթատա Գօմիսիօն խանը իթթիսալինտէ վագը 16 նումէրօլու մաղազասընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:

Ժ. Տ. ՃԱՆԷԹՕ

ԼՕՀՋՈՒՆ ԼԻՔ ՍՈՒԵՈՒ

Գալընտան սուէնմազ

Բրուսիանըն հէքիմլիք Ագատէմիասը վէ էն միւթէպէր հէքիմլէր, վէ ումումէն քեաֆֆէյի հէքիմլիք Ագատէմիալարը Թարաֆընտան Թահսին օլունմուշ օլան մէզգիւր ԼԻՔ ՍՈՒԵՈՒնու իսթիմալ իտէնին եիւզիւնտէ վէ էլլէրինտէ նէ գըրըլ լէքէլէր յոգ օլուր, նէ եիւզիւ կիւնէշտէն եանար վէ նէ տէ պուրուշուր: Կէրէք գատընլար վէ կէրէք էրքէքլէրին Թէնինէ պէեազլըգ վէրտիքտէն պաշգա տէրիյի եումուշատան մէզգիւր սուեուն գուվվէթինի Թէճրիպէ իլէ Թանըմըշլարտըր: Մէզգիւր ԼԻՔ ՍՈՒԵՈՒ, եալընըզ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա 68 Ն. իլէ միւրագգամ Մ. Վէլիչ գումբանեասընըն մաղազասընտա սաթըլըր

ՐՈՒԶՆԱՄԷ ՍԱՆԻ 1874

ՍԷՆԷՑԻ ԻՍԷՎԻՅԷՑԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՕՐԱՑՈՅՑ ՎԷ ԳԱԶԱՄԻԱ
ՏԷՕՐՏԻՆՃԻ ՍԷՆԷ
ՍՏԱՄՊՕԼ 1874

Գափափեան պասմահանէսինտէ Թապ օլունտու

Մէզքիւր Գաղամիա Թիւրքճէ օլտուղտան մաատա, պիրտէ հէր պիր սահիֆէտէ հաֆթալըք Րուզնամէսի վար տըր քի օգումասը տահա Թաճիզլիք վիրմէտիկտէն պաշգա, ուճտան ուճ օքումասը տախի ինսանը օրղուքէչ իտէր:

Նիհայէթտէ տախի իքիր չօգ, եանի 101 պէնտ ֆայիտէճա Թէմսիլաթլար վար Թօհաֆ Թօհաֆ:

Վէ անտէն սօնրա Եվրօփա հիւքիւմտարլարընըն էյեամը մախսուսէլէրի Եվրօփա հիւքիւմտարլարընըն քեմալէթլէրի:

Անատօլու գըթասընտա պուլունան վիլայէթ վէ միւլհագաթըն էսամէսի:

Լաթայիֆ, եանի գըսսաէտէն հիսսէ ալընըր մէսէլէլէր:

Ազվալ վէ Նասայիհի հիւքէմա:

Սաթըլըր Գափաֆեան պիրատէրլէր տիւքեանընտա:

Ֆի 60 փարա

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Եեմէն վիլաեէթի մեքթուպճուլուղու, բուսուսմաթ մէճլիսի իգինճի քեաթիպի սաադէթ խանլը էֆէնտինէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

— Սըհհիյէ մէճլիսի մէմուրլարընըն մաաշլարընա սըհհիյէ վարիտաթընտան օլարագ պու քերրէ այտա 120 պին ղուրուշ զամմ պույրուլմուշ տուր։

— Ըշքօտրատան խաղըլաղընա կէսերէ, թէօրթ այտան պէրու գաթ օլունմուշ օլան Գօրատաղ հուտուտլարընա տայիր մուխապէրաթա պու քերրէ հէնիւզէն միւպաշէրէթ օլունմուշ տուր։

— Հիւքիւմէթի Սէնիյէ իլէ Գարաքեօյէ վաղ օլունաճագ թէմիր քէօփրիւնիւն միւլթէզիմլէրի պէյնինտէ աղտ օլունմուշ օլան մուխապէրաթ պու քերրէ էօյլէ պիր սուրէթ քեսպ իթմիշ տիր քի կէչէնտէ ղուհուր իտէն կիւճլիւքլէր թեսվիյէ օլունուպ, հէնիւզէն ամէլիաթա միւպաշէրէթ օլունաճաղընա իւմիտ վիրմէքտէ տիր։

— Տիւնքի կիւն, Ռուսիա սէֆիրի ժէնէրալ Իկնաթիէֆ ճէնապլէրինին իւմի օլտուղունտան, Ռուսիա սէֆարէթխանէսի մուսթէշարը տուալէր օգունմուշ վէ ախշամլըն, էլչիլէրէ վէ սայիր զէվաթը միւթէպէրէյէ զիաֆէթ քէշիտէ օլունմուշ տուր։

— Էտիրնէ վիլայէթի բաշը հաղրէթլէրի, մէզքիւր վիլայէթտէ պուլունան վաճի հայվանլարըն թելէֆ իտիլմէսինի էմր պույուրմուշլար տըր։

— Լորնագատան (Գըպըզ) խաղըլաղընա կէօրէ, պիր այտան պէրու ճէզիրէնին հէր թարաֆընտա խաղմուր խաղըպ, մահսուլաթ ֆէյզ ու պէրէքէթ իւզրէ օլաճաղը իւմիտ օլունմագտա իմիշ։

— Տէրսանէնտէ իշ Թայիֆէ վէ պիր օսմանլը կէմիսինին գաբտանը պուլունան պիր զաթըն, Թըրապզօն լիմանընտա աէվրիլիպ, Թայիֆէլէր պօղուլմուշլար իսէ տէ, գաբտան սալիմէն գարայա չըգարըլմըշ տըր։

— Մէսաժըրի Մարիթիմ նամ Ֆըրանսըզ վափօր գումփանեասը, մալլէրին գարայա չըգարըլմաղ գաբէլլարը պօշալթըլմասը իչին Մէրսինտէ աէմիր պիր քէօփրիւ ինշասը իսթիտասընը հաւի օլարագ Պապը Ալիյէ պիր գըթա լայիհա թագտիմ իթմիշ տիր։

Հէր նէ գատար 3 տիւշապ քէօփրիւ մէվճուտ իսէ տէ, չօգ աէֆա աէնիգատէն զէտէլէնտիքլէրինտէն, հէր վագըթ մէսարիֆաթա միւհթաճ օլմագտա վէ պու մէսարիֆ, աէնգ պաշընա 10 մը բարա տըլընարագ սէնէտէ հասըլ օլան 50 պին ղշ. իլէ գարշըլանմագտա իմիշ։

— Թէքֆուրտաղընտան խաղըլաղընա կէօրէ, Լիւլէ Պուրկազտա աէմիր եօլուն աէմէլիաթը թիւրաղիէսի, ամէլէ զէլլէթինտէն նաշի խայլի իլէրի վարմագտա վէ օրալարտա հէր նէվի հայտուտլուգ իճրասընտա պուլունան Չէրքէզլէր, բօլիս թարաֆընտան գօվալանտըգլարը ճիհէթլէ, էվվէլքի կիպի, հայտուտլուգ իտէմէմէքտէ իմիշլէր։

— Պու սէնէ իգլիմտէ գէշ չիտտէթլէ հիւքմինի իճրա իտիպ, իքի հաֆթատան պէրու տուրմագսըզըն գար խաղմագտա իմիշ։

— Սամսօնտան խաղըլաղընա կէօրէ, օրատա գուրագլըգ աէֆ օլտուղունտան, պուղտայըն ֆիաթը տիւշմիւշ վէ խաղտան խաղմուրլար իւզէրինէ, չիֆթճիլէր էքին իքալիմիշլէր տիր։ Իքի պին նէֆէրէ խաղըն չէրքէզ, չէհրի մէզքիւրէ վասըլ օլուպ, պիր Թագըմը, Ամասիա վէ Սըվազա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Սամսօնտան Չարշամպայա կիթմէքտէ օլան վէ աէրոնինտէ 25 չէրքէզ իլէ 5 նէֆէր գաւազը պուլունան պիր սանտալ ֆուրթունատա թութուլուպ աէվրիլմիշ վէ պինտիրիլէրին ճիւմլէսի աէ ղարգ օլմուշ տուր։ Իշ պու հաւատիսլէրի վիրէն մուխպիր, Անատօլուտա պուլունան աէմիր եօլ միւհէնտիսլէրինին կէրի չաղըրըլմըշ օլտուղունու պիլտիրէրէք, օլ պապտէ իզհարը էսէֆ իթմիշ տիր։

— Մոնիթէօր տիւ Գօմմէրս տէ (Թագվիմի Թիճարէթ) օգունտուղունա կէօրէ, խազինէնին նէշր օլունաճագ պիլանչէսի 5 750 000 լիրա աճըգ օլուպ, պու աճըգը, 1,500,000 լիրա գատար մէսարիֆաթտան էքսիլթիլէրէք վէ պաշգաճա զիլրտէ կէօսթէրիլէն հէնի վէրկիլէր իլէ գաբաթըլաճագ իմիշ։

	Լիրա
Էօշիւրէ ռիւզմէ 25 զամմ օլունարագ լահմինէն հասըլ օլաճագ	1,750 000
Տէրխասատէթ էմլաք վէրկիսի	650,000
Թիւթիւն ռէժիսի	1,000 000
Տամղա ռէսմի	200 000
Գօնթրօլթ վէ բաթէնթա ռուսումու	100,000
Մէաատին	200 000
	3 900,000
Մէսարիֆաթտան թէնզիլ օլունաճագ	1,500,000
	5,400,000

Պու հիսապճա, սայիր մէսարիֆաթ իլէ վարիտաթ միւվազէնէ պուլունաճագ տըր։ Պիւտճէ հէնիւզ նէշր օլունմատըղընտան, իշ պու ռագամլարը քէմալի իհթիյաթլա պէյան իտէրիզ։

(Լէվընթ Հէրըլտ)

— Խարիճիյէ նազըրը Ռաշիտ բաշա հազրէթլէրի, պիր աղ նամիզաճ օլտուգլարընտան, էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ թէշրիֆ պույուրամամըշլար տըր։

— Տէրխասատէթ լիման ռէյիսի սապըգ Սալիհ փաշա հազրէթլէրի, կիրիտտէ պուլունան տօնանմայը հիւմայուն գօմանտանլըղընա վէ Տէրխասատէթ լիման ռիասէթինէ տախի, Հասան փաշա հազրէթլէրի նասպ ու թայինին պույուրուլմուշ տուր։

ԱՐԶՈՒՀԱԼՃԸ

Յովհաննէս էֆէնտի բէռահէտան պու քէրրէ Պահճէ գաբուսունտա հէնի խարըլան Բասիմ փաշա խանընըն իքինճի գաթընտա 10 նօմէրօ օտատա նագլ իյլէմիշ օլտուղունտան, միւշթէրիլէրինին մալիւմի օլմասը, վէ նըզամընա ուղունհալ, լայիհա վէ էվրագը սայիրէ խաղըրլամագ իսթէյէնլէրին մէզքիւր օտատա միւրաճաաթլարընտա խօշնուտ իտիլէճէյի, վէ պունտան պաշգա օտայը մէզքիւրտէ հէր քէսէ սուհուլէթլի վէ մէնֆաաթլը շարթլար իլէ իֆայի վէքալէթ էտէր տայիմա էհլիյէթլի ատամի վէքիլլէրի տախի պուլունտուղու տահայը մէալիմ իլան օլունուր։ 8

ԻԼԱՆ

Թէրսանէյի ամիրէ իչին միւպայաասը մուգտազի օլան իքի պին գանթար գաթրանըն, իշ պու ռումի քեանունի էվվէլին ալթընճը բէնճշէնպիհ կիւնիւնտէն օնունճու բազար իրթէսի կիւնիւնէ գատար շէրայիթի մուգարրէրէսի վէճհիլէ, միւնագասասը իճրա օլունաճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն էյամը մէզքիւրէտէ սաաթ խէշտէ ռասատէլէրինտէ պահրիյէ մէճլիսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

90 Ճէվվալ 28

89 քեանունի էվվէլ 6

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

Լօնտրա, 16 դեկտ.

Գօթ տ'Օրտան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, ժէնէրալ Սըր Կարնէ իւօլսէլէի պիւթիւն պիւթիւն քեսպի սըհհէթ իյլէմիշ վէ տախիլիյէ միւսթէշարը Մ. Ուէնթէրպօթամ վէֆաթ իյլէմիշ տիր։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս 17 դեկտ.

Ժէնէրալ Սիսէյ վէֆաթ իյլէտի։ Միւթէվէֆֆա, Պազէնին մուհաքէմէսինտէ շէհատէթ իտէճէք իտի, ֆագաթ խասթալըղը սէպէպինտէն մուհաքէմէտէ հազըր պուլունամատըղընտան, խանէսինէ կիտիլիպ շէհատէթի ալընմըշ վէ մէճլիսէ հուլասասընտա օգունմուշ տուր։

Եազընտա սըրը քիթապ նէշր օլունաճագ տըր։ Մէզքիւր քիթապտա խըյանէթի Մըսըրլըէնին մահքէմէճէ իսպաթը հազըրընտա պիր չէյթէն պահս օլունմաճաղ տըր։

Բարիս 18 դեկտ.

Մէպուսան ինթիխապընա տայիր հէնի պիր նիզամնամէ գալէմէ ալընըպ, միւզաքէրէ օլունմագտա տըր։

Մէզքիւր նիզամնամէնին ահքեամը ռէբուպլիքեթի նասըլ մուղայիր օլուպ, իճրա օլունատուղա, չիմտիլիք գուրա վիրմէյէ հագգը օլան աէօրթ միլեօն նուֆուս, հուգուգը մէզքիւրէլէրինի ղայպ իտէճէքլէրի իշիտիլմիշ տիր։ Պունտան պաշգա սէրպէսթիյէթէ մուղայիր սայիր պազը գավանին տախի աէսէթալէա օլունմագտա տըր։

Իսթիմճիւ Իմբէրաթօր Նաբօլէօնուն լիւնիւնտէ մէմուրիյէթտէ պուլունմուշ օլանլարտան պազըլարընըն էեալէթլէրէ վալի թայինին օլունաճաղլարը սուրէթի զավիէտէ սէօյլէնմէքտէ տիր։

ԱՎՍՏՐԻԱ-ՄԱՃԱՐ

Վիէննա 17 դեկտ.

Լամպէրկ–Չէրնօվիչ աէմիր եօլունուն սապըգ միւտիրի Մ. Օֆէնհայմ իլէ պազը մէմուրլարընըն, փուլը պուլան խըրսըզլըգտա մէտխալլէրի օլմագ միւնասիպէթի իլէ բօլիս թարաֆընտան թէվգիֆ օլունմալարը, պուրատա զիհատէսիլէ թէէսիր իթմիշ տիր։

ԱԼՄԱՆԻԱ

Պէրլին 17 դեկտ.

Հիւքիւմէթ գաթօլիք բիսգօպօսլարը թարաֆընտան հէնի պիր թարզտա խէմին վիրիլմէսինէ գարար վիրտի։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

(Աժանս Բանկալ)

Լօնտրա 18 դեկտեմբ.

Էսհամը Ումումի աչըլըշ	46 3/4
» » էն եիւքսէք	46 13/16
» » էն աշաղը	46 3/4
» » գաբանըշ	46 3/4
68 իսթիգրազը	65 1/2
69 »	56 3/8
72 »	78 3/4
Ինկիլիզ գօնսօլիտի	92 1/16

Բարիս 18 դեկտ.

Էսհամը Ումումիյէ աչըլըշ	
» » գաբանըշ	47 23
1865	336
1869	
1873	279
Ռումէլի շըմէնտիֆէր էսկի	114 50
» » հէնի	106 50
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	25 28 1/2

ԳԱԼԱԹԱ ԲՈՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում. 6 դեկտեմ. ախշամ գաբ.	53–38
» 7 » . սապահ աչըլըշ	53 32
էն եիւքսէք	53-32
էն աշաղը	53-19
» » սաաթ 6 1/2	53-23
Իսթիգրազ 1865	344
» [illegible]	346
» [illegible]	289 1/2
» 1872	Ա Բ 81 1/2
Գրէտի ժէնէրալ	10-14
Սօսիէթէ ժէնէրալ աքսիօնլարը	8-10
Սօսիէթէ Օթօման	4-30
Օսմանլը պանգասը աքսիօնլարը	5-12
Պանգ տը Գօմէրսիալ	
» Գալաթաճի	
» Վէրիսի	280
» Սօսիէթէ Օթօման Թիւրգ	119 1/2
Շըմէնտիֆէր սէհիմլէրի էսկի	59
» » հէնի	975
Թրամվայ հիսսէլէրի	
Գրէտի Հէլէնիկ	ըսգօնթօ
Լօրիում մաատէնի աքսիօնլարը	»
Գուբօն ըսգօնթօսու	100 բարա
Ազճէ գայիմէ	11-15
Ռէփօր	6 1/2
Հէվալէսի	7

ԳԱՄԲԻՕ ՖԻԵԱԹԸ

Ինկիլիզ լիրասը 111 1/4 իւչ այ վատէ իլէ

Ֆրանք 23 » » » »

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲՈՐՍԱՍԸ 7 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ինկիլիզ լիրասը	110 30
Ֆրանսըզ ալթունու	87-25
Բօլ	89-38
Գըրմըզը ալթունու	51-24
Չէյրէք մէճիտիէ ֆարգը	102-05
Մէթալիգ ֆարգը	105-00
Գայըր	121-30
Գէշլիկ	104-30
Քաղայօն գայմէսի	6 75 գարիք

(Ն Է Վ Ի Յ Է)

Ինկիլիզլէր պու աէֆա, Աշանթիլիլէրտէն ալտըգլարը էսիրլէրէ, մէզքիւր գապիլէտէն էօլէնլէրին գաֆալարընը եիւզլէտիպ, պէրապէր Ալմինա շէհրինէ կէօթիւրտիւքլէրինտէ, պունլարը ուղագտան սէյր ու թէմաշա իտէնլէր իւրքմիւշլէր տիր։ Չիւնքի պու գաֆալար ուզագտան աօղրու կէթիրիլիր իքէն, նագլ իտէնլէրին եիւզիւ վէ պաշը, կէօրիւնմէմէքտէ իմիշ։

— Բէթէրսպուրկտան քէշիտէ գըլընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, վիւքէլա մէճլիսինտէ, Սիպիրեաեա գատար պիր աէմիր եօլուն ինշասը իչին գալէմէ ալընան լայիհա իւզէրինէ միւզաքէրէ օլունմագտա տըր։ Պու աէմիր եօլ խաթթը, Ռուսիանըն, Չին վէ Ճաբօնա կիտէճէք թէճարէթ վէ էշխալարը նագլ իտէճէք տիր։

Պու խաթթըն ուզունլուղու, 7400 քիլօմէթրօ օլուպ, պունուն ինշասը իչին, Ինկիլիզ պիր խայլի սէրմայէ սահիպլէրի, տէվլէթի միւշարիլէյհա 360 միլեօն րուպլի թէքլիֆ իտէրէք, ֆագաթ սէնէվի եիւզտէ 4 ֆայիզինին թէէմինինի իսթէմիշլէր տիր։

ԻՍԲԱՆԻԱ

Պու աէֆա Գարթաժէնատէն չըգմըշ օլան պիր աէմին վիրմիշ օլտուղու մալիւմաթա կէօրէ, Գարթաժէն էհալիսինին, պիր այ իտարէ իտէճէք գատար զախիրէլէրի մէվճուտ օլուպ, չիմտիքի հալտէ ասըլարըն գայպ իթտիքլէրի իքի իսբանիա սէֆինէսինտէ պուլունան զախիրէյի տախի աէյիրմէնլէրտէ ունն իտէրէք, անընլա գա-

րընլարընը տօեուրմագտա օլըլար վէ Ինկիլիզ քէօմիւր մաղազալարընը պասարագ , մէվճուտ օլան քէօմիւրլէրի տըմըշ օլտուգլարընտան , շիմտիլիք վաբօրլարը իչին լազըմ կէլէն քէօմիւրլէրի տախի մէվճուտ տուր ։ Մաղազա սահիպլէրինին վագը օլան իչթիքեասը իւզէրինէ , Ինկիլիզ գօնսօլօսու Թարաֆընտան բըրօթէսթօ իտիլմիշ իսէ տէ, հիւքիւմէթի մահէլլիյէ Թարաֆընտան գուլագ ասան օլմամըշ տըր ։

Գարթաժէն լիմանը էթրաֆընտա օլան իսթիհքեամաթտա , 860 գըթա թօբ մէվճուտ օլտուղունտան , վէ ասըլարըն [Թօբճուլուգտա օլտուգճա մէհարէթլէրի պուլունտուղունտան , գարշը գօեապիլմէքտէ տիրլէր ։

Թիւճճարլար իլէ սայիր Թարաֆըըլարը , մաղազա վէ խանէլէրինի Թէրք իտէրէք , չօլուգ վէ չօճուգլարը իլէ մէմլէքէթտէն խարիճէ չըգմըշ օլտուգլարընտան , էվվէլի Գարթաժէնտէ 30 պին նուֆուս մէվճուտ իքէն , շիմտի անճագ 15 պին նուֆուս գալըրտագ , պունլարտան 6 պին գիշի սիլահ Թութմագտա պուլունմուշ տուր վէ իշպու սիլահ Թութանլարտան պին պէշ եիւզ գատարը, հիւքիւմէթի ճիւմհուրիյէ ասաքիրի պէրրիյէ վէ պահրիյէսինտէն իքէն , տըլար իլէ պիրլէշմիշ կիւրուհտան տըր վէ 1500 խտալի գանլը գաթիլ կիւրուհինտէն օլուպ , տըլար Թարաֆընտան մահպէստէն չըգարըլմըշ օլտուղու կիպի , գուսուր գալանլարտան տախի էքսէրի , Եվրօպատան կէլմէ պիր Թագըմ գօմիւնիսթ վէ սայիր էհլի ֆէսատտան իպարէթ տիր ։

Իսբանեա վագալարը հագգընտա Աժանս Հավասըն վիրտիկի Թէլէկրաֆ հավատիսլէրի տիր .

Բօրտօ 28 նոյ.

Գարթաժէն չէհրի հալէա Թազյիգ Թութուլմագտա տըր , ֆագաթ եաըընըզ գարա Թարաֆընտան ։ Պիր Թագըմ Ինկիլիզ , Ֆրանսըզ վէ Իթալեա կէմիլէրի , Գարթաժէնտէն 700 նէֆէր գարը վէ չօճուգ ալըպ , էմին պիր մահէլլէտէ գարատա չըգարմըշլար ։ վէ պիր Ինկիլիզ կէմիսի տէ , պունլարա նէզարէթ կէօզ իտմիշ տիր ։

Ամիրալ Եէլվէրթըն վէ պիր Թագըմ Ինկիլիզ զապիթանը , չէհրին Թազյիգ Թութուլմասընըն նէ Թէէսիրի օլտուղունու եագընտան միւշահէտէ իչիւմէք իւզրէ գարատա չըգըլար ։ Պու կիւն էօյլէտէն սօնրա , տըլար , տիշարըտա հիւճում իտիպ , կէրի սիւրիւլտիւլէր ։

Մատրիտ 2 դեկտ ,

Գարթաժէն չէհրի հալէա Թազյիգ Թութուլմագտա տըր ։ Սօն խապէրլէրէ նէզարէն , տըլար , էօյլէտէն սօնրա սաաթ 2 տէ աթէշի քէսմիշլէր ։

Սուրէթի գավիէտէ պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն , իխթիլալ գօմիթէսինին րէյիսի սապըգը Մ. Կիւիթթիէրէզ , գարը գըեաֆէթինէ կիրէրէք , փիրար իթմիշ տիր ։

Իսբանեատա մուգիմ էճնէպիլէրին , ֆէվգէլատէ իսթիգրազը միլլիյէյէ եազըլմ եա մէճպուր իտիլմէմէսինէ, մալիյէ նազըրը Թարաֆընտան գարար վիրիլտի ։

Բամբլիւն 29 նոյ.

Ժէնէրալ Մօրիօն , մուեէթինտէ 10 պին գիշի պուլունտուղու հալտէ , պուրատա միւվագգէլէթ իյլէտի . տըքէրի իչինտէ ֆիւտթալըգ վար տէնիլ ։

Պաեօն , 1 դեկտ.

Կամինտա , Արակօնտան պիր Թագըմ պարկիր վէ ագճէ կէթիրտի ։

Գուրիէ տը Բօրի նամ Թէլէկրաֆ իտարէսի Թարաֆընտան աթիտէքի Թէլէկրաֆ Թէպլիղ օլունմուշ տուր ։

«Բալմա օրտուկեահը, 22 նոյ.

«Գարթաժէնին մուհաֆազալը միլիեէ հիւքիւմէթի աթիտէքի գարարնամէի նէշր իյլէմիշ տիր ։

1. Էմլագլար Թագսիմ օլունաճագ ։

2. Վէրասէթ (ժառանգութիւն) հուգուգու լաղվ իտիլմիշ տիր ։

3. Քիլիսէ , վէ մատուռ , վէ ըէհինխանէ, վէ էմնիեէթ սանտըգը վէ խասթախանէ վէ պու կիպի էպնիեէլէրին մալլէրի սաթըլըպ Թագսիմ օլունաճագ։

4. Հիւքիւմէթին նէ գատար էմլաք վէ մալի վար իսէ սաթըլաճագ ։

ՎԷԳԱՅԻՆ

Մուտախխէրէն Վիէննա վանքընտան կէլէրէք , Ագապեան վարժարանըա Ալմանեա լիսանը տէրսի , վէ սայիրլէրէ տախի կէրէք Ալմանեաճա վէ կէրէք սայիր տէրսլէր տէ վիրմէքտէ պուլունան Մաճարիսթանըլը Արժ. Անտօն վարդապետ , քէնտի արզուսի իւզրէ , պու աէֆա բաթրիգխանէմիզէ կիտէրէք , պիզիմ քիլիսէյէ ախըլ օլտաղընը պիլտիրմիշ , վէ գապուլ օլունմուշ օլտուղու տիւնքի ղազէթալարտա օգունմուշ աուր ։

Մասխատէ օգունտուղունա կէօրէ Կրօնական ժողով Թարաֆընտան , մէրգում վարդապետէ , կիտիպ Երմաշ վանքընտա գալմասը Թէքլիֆ օլունմուշ տուր , էկէր պու հավատիս սահիհ իսէ , պիզճէ բէք էսէֆ օլունաճագ պիր շէյ տիր , չիւնքի հէր վարգապետտէ օլտուղու կիպէ , էկէր մէրգում վարդապէտ իւզէրինտէ տախի , պիւյիւք պիր գուսուր , վէ եախօտ էքսիք պիր քէմալէթ վար իսէ , օ տախի շիմտիյէ գատար վանքտա գալմըշ եանի վանքտա պիւյիւմիւշ օլտուղունտան , տիւնեա մէսլէքսինտէն մահրում պուլունմասը տըր , պիզիմ պիւյիւք զայլէթ վէ նիյէթիմիզ վանքլարտաքի վարդապետլէրի չէհիրլէրէ կէթիրէրէք , նիմ եապանի հալլէրինտէն չըգարմալարընը վէ Թէքմիլ չէհրի օլմալարընը չալըշմագտան իպարէթ օլաճագ եէրտէ , մուղայիրի օլարագ եէնիտէն եէնի վանքտա կէօնտէրմէք , պունտան իւչ եիւզ սէնէ էվվէլ եաշամագ տիմէք օլուրտուղուն պաշգա , պիլմէյիզ մէրգում վարդապետ քէնտիսի նասըլ տիւշիւնմէքտէ իսէ տէ , տէյլիւսուսու Վիէննա կիպի պիր չէհրի ազըմին մանասթըրընտան կէլմիշ օլան պիր վարդապետի , Արմաշ կիպի պիր եապանի մահէլլէյէ վագը վանքտա կէօնտէրմէք տախի , տիւշիւրըը մէյտանսըզյէթ գըլմագտա տըր ։ Հալէա պիզ մանասթըր գաֆասընտան մը իմիշիզ . . ։

— Նասըլ քի տիւնքի նիւսխէմիզտէ տախի իշար իթմիշիտիք , տիւն ախշամքի Լէվանթ Հէրըլտտա օգունտուղունա կէօրէ Ինկիլիզլէրին Օրթօտօքս ալաֆրանկա դեկտեմբերին 29 ունճու բազար իրթէսի կիւնէսի իճրա իտիլէճէք տիր ։

— Լօնտրատան Լէվանթա եազըլմըշ օլան պիր մէքթուպտա նէզարէն , րէսսամըն պիրի պու աէֆա պիր րէսիմ եափարագ , Բրիտանիա մարանկօզլուղունու , վէ իշլէմէքտէ իքէն եօրուլտուգտան սօնրա ագաճըգ եաթըպ ույուտուղունու վէ վալիտէսինին եանընտա տուրտուպտա , հիմմա փաեիշահլարընըն կէթիրմիշ օլտուգլարը հէտիեէլէրի պիր գութու իչինտէն չըգարարագ պագտըգըընը նագշ իթմիշ , վէ օ գատար հիւնէր վէ սանաթ իճրա իյլէմիշ տիր քի , էհլի մէրագըն պիրի , 10 պին Ինկիլիզ լիրասընա սաթըն ալմըշ տըր ։

Միւլէթիմիզտէ րէսիմ տէրսինէ էհէմմիյէթ վիրմէյէն տագըլար պու հավատիսլէրի օգուտուգճա , պիզտէն հիճապ իթմէլի տիրլէր ։

. . . Խմբագիր

Ազգին բարւոյն համար ձեռնարկեալ որ և է գործի մը ազգասիրաբար պաշտպան եւ քաջալեր ըլլալու միշտ պատրաստական գտնուիլը Ձեր ազնուութեան համար սովորութիւն մը եղած ըլլալուն՝ ի բազմաց հետէ համոզուած ըլլալովնիս կը համարձակիմք ղրկել առ Ձեզ ներփակեալ գրութիւնս՝ որ ի նըպաստ Թաղիս Երկսեռ վարժարանաց հաստատեալ բաժանորդական ընկերութեան մը կանոնագրին պատճէնն է. խնդրելով որ բարեհաճիք Ձեր պատուական Թերթին մօտակայ Թիւերէն միոյն միջոցաւ հրատարակելու շնորհ ընել. ի գիտութիւն հասարակութեան և ներքին Ձեր պատուական դիտաղութեամբը յորդոր կարդալ հասարակութեան որպէս զի փութան մասնակցիլ սոյն բաժանորդական ընկերութեան :

Յուսալից ըլլալով՝ որ մեր խնդրանքըն յօժարամիտ ընդունելութեամբ պիտի պատուէք՝ կը խնդրեմք նաև , Մեծ. Խմբագիր , որ ընդունիք կանխաւ Հոգաբարձութեանս անկեղծ շընորհակալիքն ու յարգանքը որով մնամք

3 դեկտ. 1873 Ի դիմաց Հոգաբրձթց.
Իւսկ. Սէլամիէ Ատենադպիր
Պ. Կ. Պօտիկեան

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ
Ի ՆՊԱՍՏ Ս. ԽԱՉԻ ԵՐԿՍԵՌ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1873 ՆՈՅ. 1

ՆՊԱՏԱԿ

Հիմնադրութեամբ նորընտիր Հոգաբարձութեան վարժարանաց Իւսկիւտար Ս. Խաչի . ներկայ կանոնագրիս տրամադրութեանց ներքև բաժանորդական ընկերութիւն մը հաստատուած է 'ի Սէլամիէ ։

1.—Ընկերութեանս նպատակն է բաժանորդնե;ն գոյացած գումարով ներքին վիճակահանութիւն մը կատարելով Թաղիս երկսեռ վարժարանաց նպաստել ։

2.—Ընկերութիւնս իր հաստատութեան Թուականէն սկսելով մէկ տարի պիտի տևէ ։

3.—Ընկերութիւնս կը բաղկանայ 500 բաժիններէ . բաժանորդք պարտին իւրաքանչիւր բաժնի համար տարեկան 3 արծաթ մէճիտ կանխիկ , կամ երեք ամիսը մէկ մէկ մէճիտ վճարմամբ լրացնել ։

ՀԱՍՈՅԹ ԵՒ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆ

4.—Տարին տասներկու անգամ , ամեն ամսոյ վերջ վերոյիշեալ 500 բաժիններու վրայ վիճակահանութեան պիտի դրուի՝ բաժիններու ամսականներէն գոյացած 25 ոսկւոյն միայն 15 ը 6 բաժնի վրայ՝ հետևեալ կարգադրութեամբ .

Ա. Վիճակահանութենէ շահող առաջին Թիւը պիտի ընդունի (10) տասն Օսմ. ոսկի . միւս 5 Թիւերն ալ մէկմէկ Օսմ. ոսկի։

Բ. Մնացեալ (10) տասը ոսկին ալ ամեն ամիս 'ի նպաստ Ս. Խաչի վարժարանաց պիտի գործածուի ։

5.—Շահող տոմսակները միւս ամսոյ վիճակահանութեան ալ մասնակցելու իրաւունք պիտի ունենան . և այսպէս մէկ տարուան մէջ բաժանորդք 12 անգամ վիճակահանութեան մասնակցելէ վերջը՝ տարին լրանալուն՝ տոմսակներն ալ կ'ոչընչանան ։

6.—Ընկերութեանս վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի տղայոց վարժարանը ամեն ամսոյ առաջին կիւրակէն՝ յետ եկեղեցւոյ աւարտման , 'ի ներկայութեան մեծապատիւ բաժանորդաց ։

7.—Բաժանորդ գրուիլ ուզողները պէտք է դիմեն Սելամիոյ Թաղ. խորհրդարանը ամեն ուրբաթ և կիւրակէ օրերը ։

8.—Վիճակահանութեանս 500 տոմսակները ծախուելէն վերջ , վիճակահանութիւնը անմիջապէս պիտի սկսի ։

Ի ՄԱՀ ՎԱՂԱԹԱՐՇԱՄ
ԱԶՆՈՒԱՓԱՅԼ ԲԷՆՊԷ ՏԻԿՆՈՋ
ԱՄՈՒՍՆՈՅ
ՎՍԵՄԱՓԱՅԼ ՅԱԿՈԲ ՊԷՅԻ ՊԱԼԵԱՆ
ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏ ԱՐՔՈՒՆԻ

Արփի էր ծագել փողփող 'ի լոյս և 'ի Նոյլ,
Աստու էր եղել պճնեալ յարեգ 'ի յերկր ,
Մարգարտին շաղ շողայր 'ի շող և 'ի փայլ ,
Հաւուց գեղգեղ յինքն ձգ էր կուսին սիրտ-
Գարնան չ'բուրէր ծաղկանց անուշ բուրումն-
ներ ,
Վարդն էր կորուսել պչրանաց գեղն ու
Թերթեր ,
Աչնան հովիկ փչէր զովիկ ու մեղմիկ ,
Վտակ հոսէր , սահէր առուակ հեշտ հն-
չիկ ·
Ծաղիկ մի կար , անուն գիտեմ բայց չը-
սեմ ,
Նորա մի մաս մեր Այբբենին երկրորդ էր ,
Վեհ Մեսրովպայ վսեմ տառից պարծանքը ,
Իսկ միւս կտոր Մեսրովպ վեհին վերջին
տառ .
Բէնպէ՞ արդեօք . - ո՛հ այս անուն նազելի
Ցինքն ամփոփէ երկին ու ծով · տիեզերք ,
Այս գեղանին մեռա՛ւ բսին այս ծաղիկ ,
Գնաց լսին անմահին քով մեծազօր ·
Անգութ Պարկա՛յք , երբ 'տի դադրին հար-
ուածներ ,
Ե՞րբ ձեր մկրատ հատու թելին մաշա-
ւալ ,
Բթեալ անկցի տարտարոսին 'ի խոր վիհ ,
Անդ անմահին լուծել զվրէժ և ըզսատ ,
Բայց չ'է , անողորմք , մ' յայտ պարծիք
յաղթանակ ,
Թէ ժպիրհ ձեռօքդ հատիք զթել Բէնպէի ,
Բէնպէ կեայ դեռ , անմթապարտ մինչ դեռ
կայ ,
Այժմ սկսաւ նա դեռ ապրել 'ի յերկին ·
Ցերկնից 'ի ծագ մեր եթերին 'ի բարձունս ,
Աշխարհ մի կայ , ուր բնակին Սերովբէք ,
Քերովբէից երգեն անդ պարք բոցաթևք .
. . . . . Անդ հանգչի Բէնպէ ·
Ու յայս յերկիր անմահ է այդ վեհ ոգին ,
Հոփսիմեանց մէջ վեհացաւ նա սանուց ,
. . . . . Ու աստ հանգչի Բէնպէ ։

1873 Դեկտ. 2 Տնօրէն-Դասատու
Արշակունեաց վարժարանին
Անդրիանուպոլսոյ
Կ. Արշակ Խ. Փափազեան

Էյմիածինտէ Թապ ու նեշր օլունան Արարատ նամ րիսալէնին հօկեմբեր նիւսխէսինտէ , չու շաեանը մէմնունիյէթ , վէ վեհափառ հազրէթլէրի իչին պատիր չէրէֆ վէ իֆթիխար օլանըգ կօնդակ օգունմուշ տուր ։

ԿՈՆԴԱԿ ԵՒ ՋԱՑՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ յունիս ամսոյ մէջ՝ վեհ . Հայրապետ հեռաւեալ կոնդակը ուղղեց Ռուսաստանի մէջ եղած Հայոց Թեմ. Ատենից և հոգևոր կառավարութեանց ։

«Կանոնաւոր ներդաշնակութիւն եղանակաց երգոց և Շարականաց ի պաշտամունս Եկեղեցւոյ անչուշտ խոր իմն ներգործեն զապաւորութիւն ի սիրտս հաւատացելոց ի Քրիստոս , և շարժեն զզգացմունս նոցա ի ջերմեռանդն Ջատուածպաշտութիւն և ազնւորեն երկնային սիրով . ուստի և եկեղեցին Հայաստանեայց առանձին իմն ուշադրութեամբ կանխագոյն խնամել և փոյթ տարեալ է՛ և ձայնագրութեան արհեստին վասն կանոնաւոր երաժշտութեան և երգեցողութեան ի եկեղեցիս , որպէս է տեսանել ի վաստակս երանելի նախնեաց մերոց ։

Բայց քանզի յանցանել ժամանակաց ի բուռն ներգործութենէ օտարազգի տիրապետաց Հայաստանի և

ի վրդովել խաղաղութեան աշխարհիս և ի ցիրուցան սփռելն Ազգային մերոց ընդ ոլորտս աշխարհաց, սպառեալ բոլորովին Հայկականս զօրութեան, Սուրբ Եկեղեցին մեր թէ և անխախտ յիւրում ուղղափառութեան մնաց և մնասցէ ցկատարած աշխարհի, սակայն ի բազում անգամս ո՛չ սակաւ արտաքին բարեձևութեանց և եղանակաց երգեցողութեան նորին խանգարումն մուտ գործեաց՝ ի պատճառս հարստահարութեանց օտարաց և ի տգիտութենէ մերայնոց, մինչև ցաւօք սրտի ասել՝ զի և ի Մայր Աթոռս Հայաստանեայց անսանի ոչ սակաւ խանգարումն կանոնաւոր եղանակաց Շարականաց և երգոց ըստ երաժշտական արհեստի, զոր երանելի նախնիք մեր խնամ տարեալ՝ արհեստական ձայնագրութեամբ յօրինեալ էին. ուստի ի բուռական ժամանակաց յետէ ի Թիւս բազմադիմի ամենակարևոր պիտոյից Ազգիս և Եկեղեցւոյ մերոյ և Մայր Աթոռոյս, իղձ կալաք նա և զԵկեղեցական երաժշտութեան զխանգարմունս յառաջին իւր դրութիւն և ի կանոնաւորութիւն վերածել ի պարծանս Եկեղեցւոյ և ի մխիթարութիւն ժողովրդեան, այլ մինչև ցայսօր զանազան դժուարութիւնք խափանութիւնք եղեն մեզ օ՛ն անդր յառաջ վարելոյ զբարենպատակ մտադրութիւն մեր։ Իսկ քանզի ժամանակն յաղթեաց խոչընդոտն դժուարութեանց, և հանգամանք իրաց սաստկեն զմեզ և մեօք ըզձեզ և զամենայն հօտիս Եկեղեցւոյ փոյթ ունել ընդ ներքնոյն և զարտաքին բարեձևութեան Եկեղեցւոյ սրբոյ, ուստի և արժան համարեցաք հրաւիրել զՀմուտ ոք երաժշտային Հայկական ձայնագրութեան (նօթայ), որպէս զի՝ մա՛րթ իցէ մեզ աստ ի սուրբ Էջմիածին նախապէս սկզբնաւորել ըզգիտութիւն կարևոր արհեստին այնորիկ, զորոյ զպէտս կարևորութեան ամենայն լուսաւորեալ Ազգք վաղ ուրեմն քաջապէս ծանեան։

Արդ ըստ որում փոյթ և փափագ մեր այն է, զի յամենայն Եկեղեցիս Հայոց իւրաքանչիւր վիճակաց միանգամայն ներմուծցի այն պիտանի գիտութիւն ներդաշնակութեամբ երգելոյ, վասնորոյ անօրինեցաք, զի Թեմական Առաջնորդք և կառավարութիւնք իւրաքանչիւր վիճակաց փոյթ կալցեն յառաջ վերահասութեամբ նախագահի իւրեանց պատրաստել և առաքել այսր առ մեզ զմէն մի չափահաս դըպիր երիտասարդ ի դպրաց Եկեղեցեաց իւրեանց ցակիզբն առաջիկայ Սեպտեմբեր ամսոյ, որ ունիցի ըստ ամենայնի առողջ կազմուած անձին և ձիրք և փափաք ուսման երաժշտութեան, ևս լիցի երկարոգի Ա. որամիա, որպէս զի ուսանելով նորա աստ 'ի սուրբ Էջմիածին զգիտութիւն ձայնագրութեան կարասցէ յետ միոյ ամի ուսուցիչ լինել ի Թեմական կամ ի վիճակային ուսումնարանի. ուր ժողովեալ յամենայն գիւղօրէից վիճակին զտիրացուս ի ձեռն Ս. Առաջնորդաց կամ Յաջորդաց՝ ուսուսցէ և նոցա, որով յԵկեղեցիս ամենայն վիճակաց Հայոց ըստ երաժշտական օրինի միաձայն երգել ուսցին զերգս հոգևորս։ Այլ սակս պատուիրեմք Առենիդ, զի ի հասանել առ Ձեզ Հայրապետական կոնդակիս՝ փոյթ կալջիք յառակապէս որոշել զմի չափահաս դպիր յԵկեղեցեաց քաղաքիդ՝ ըստ ամենայնի համապատասխան վերոյգրեալ հրահանգաց և պայմանաց, զոր առաքել առ մեզ ծախուք Եկեղեցեաց տեղւոյդ ի վերջին աւուրս Օգոստոս ամսոյ, զի ի սկիզբն Սեպտեմբերի աւուրս վարժապետն ձայնագրութեան ունի սկսանել զդասախօսութիւն իւր և ուսուցանել զարհեստն»։

Ըստ այսմ ազգօգուտ անօրէնութեան՝ Հայկական ձայնագրութեան արհեստին քաջահմուտ և անուանի Պ. Նիկողայոս Թաշճեան Կ. Պօլսեցի՝ յատկապէս հրաւիրուեցաւ այսր ի Ս. Էջմիածին, և ի վիճակաց գալիք ուսանողաց մեծագոյն մասն ևս հասանելով այսր, սկսան յիշեալ դասատուէն ուսանիլ ձայնագրութիւնը։

Մի քանի վիճակներէն ուշացած ուսանողքն ևս շուտով կը գան և կուսանին։

Ի յաջորդ թիւս ամսագրոյս՝ ձայնագրութեան խնդրոյ աւելի յատկապէս ունիմք խօսել։

Աթիւէքի հավադիսլէր դախի մէզքիւր Արարատտա օգունմուշ դուր։

Գ. ԴԱՒԻԹ ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ ՉԱՔԱՐԵԱՆՑ

Ի Քիշնեվէ մեր ստացած հաւաստարիմ տեղեկութիւններէն ուրախութեամբ սրտի տեղեկացանք, զի տեղւոյն մերազնեայ բնակիչներէն Մեծ. Պ. Դաւիթ Անդրէասեան Չաքարեանց ծերունազարդ պատուական անձն, որ ի նպաստ կարօտելոց բաշխելով առատ նուէրս՝ և այլ բարեգործութեամբք տեղւոյն ազգայնոց մէջ անուանի և ընչանաւոր հանդիսացած է, սեփհական արդեամբք իւրով և բարեպաշտ ամուսնոյն՝ խիստ շքեղ նորոգել տուած է Քիշնևի Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ խաչկալը և Առաջնորդական Աթոռը՝ մինչև 1700 ռուբլի ծախսելով։

Բաց ի սոցանէ՝ ունի նաև մի այլ վսեմ և աստուածահաճոյ անձուկ և նպատակ, որ մի քանի տարիներէ հետէ գնած՝ 20,000 ռուբլի արժողութիւն ունեցող 400 տեսեաթին վարելահողն պիտի նուիրէ Քիշնեվի Հայոց Հոգևոր Դպրոցին, որպէս զի յիշեալ դպրոց առաւել արդիւնաւոր դրից մէջ յարատևէ յօգուտ՝ ի լուսաւորութիւն և ի յառաջադիմութիւն երկսեռ Հայ մանկւոյն։

Սոյն այս բարի դիտաւորութիւն Մեծ. Չաքարեանցի որքան օգտակէտ և բազմաբաղձ է, քաջայայտ է մերազնեայց, որով նորա անուն և յիշատակ փառաւոր պէտք է մնայ Քիշնևի ներկայ և ապագայ Հայորերոյն մէջ. ուստի նորա իղձը և նպատակը մեծաւ հրճուանօք գովելով հանդերձ, որ շուտով կիրագործուի, կը փութամք Ամսագրոյս միջոցաւ մեր համակիր ողջունմանց և ջերմ շնորհակալութեանց հաւաստիքը մատուցանել առ յիշեալ ծերունազարդ պատուական անձն և առ իւր բարեպաշտ ամուսինն, միանգամայն անշուշտ եմք զի՝ ինչպէս ցարդ նոյնպէս այսուհետև՝ Հայաստանի հարազատ որդւոց համար՝ բարերարներ ոչ պակաս են և ոչ պիտի պակասին, և հետզհետէ կյաւելնան սոյնպիսի բարենախանձ Հայեր ի պայծառութիւն և ի պարծանս Եկեղեցւոյ Հայաստանեայց։

ԳԵՐ. ՍԱՐԳԻՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Ի 14ն ամսոյս Գեր. Սարգիս Արքեպիսկոպոս Հասան Ջալալեանց ի Շուշւոյ եկն ի Մայր Աթոռս, և մի քանի շաբաթէն պիտի վերադառնայ յիւր վիճակն։

ՅԱՍՏՐԱԽԱՆԱՑ

Հետևեալը ուրախութեամբ կը՛հրատարակեմք ի խրախոյս նամակիր աշակերտուհեաց։

Խմբագրութեան Արարատ Ամսագրոյ

Մեք Աստրախանայ Օրիորդական Հոգևոր դպրոցի մէջ 1870 թուականէն ուսանում ենք կրօնագիտութիւն, Հայոց լեզու և պատմութիւն, Ռուսաց լեզու, Թուաբանութիւն, Աշխարհագրութիւն, Ձեռնագործութիւն և Երգեցողութիւն, բարեջան Հոգաբարձուաց և աշխատասէր Ուսուցչաց և Ուսուցչուհւոյ խնամոց ներքոյ, և լսելով թէ մեր խնամակալներից և թէ մարթանալոյ չափ կարդալով երբեմն մայրենի լեզուով լրագրերը և ամսագրերի յօդուածներ՝ պատկերացնում ենք մեր մտածող սրտի առաջը լուսաւոր ազգերի իգական սեռի երջանկութիւնը, իսկ Հայ կնոջ ժառանգական սարկութիւնը, որոյ համար չէ ծնուած նա։

Մեք ևս մեզ շրջապատող հանգամանքներէն ստիպուած՝ թէպէտ թոյլ գրկախառնած ենք այդ ժառանգութիւնը, սակայն կրթութեան օդի մէջ շունչ առնելով՝ սակաւ առ սակաւ մեր մտաց հորիզոնական խաւարի վարագոյրը յետ ենք քաշում, և հասկանում ենք որ գալոց սերունդի համար արժանաւոր մայրեր (1) պէտք է լինենք, վասն որոյ և ուսումը աւելի ախորժ է երևում մեր սրտի ու մաքի ճաշակին. Բայց երբեմն խիստ ցաւում ենք, երբ մտաւորական աչօք տեսնում ենք, որ մեզ պէս անկարող անձանց զաւակներ և ոչ կատարեալ ուսմամբ զարգացող մշակներ՝ անկարող են ներկայ դարու պահանջների համար հերկագործել մարդկային ազգի մտաց անդերը առատ հունձեր բուսցնելու, նա մանաւանդ մտաւորապէս յաղթող հանդիսանալու մեզ շրջապատող անլոյս խմբի մէջ։ Յոյժ բարեբաղդ կլինէինք եթէ մեր համազգի օրիորդները՝ որ հարազատ քոյրեր են մեզ, ընկերանային մեզ հետ ուսանելու, և Հայ Հասարակութիւնը Աստրախանայ ուշք դարձնէր գոնէ իգական սեռի լուսաւորութեանը, պատճառ՝ գիտութեանց ազդու քարոզն է որ ասում է, «տուէք մեզ հանճարաւոր մայրեր, և մեք կըտանք ձեզ բարեկիրթ անձինք»։ Թէպէտ մեք ցաւում ենք՝ որ չենք կարող հասանել մի բարձր կրթութեան, և մտաւոր վերին աստիճանի զարգացման, որով կարողանայինք մեր բազմակարօտ ազգի շատ և ամենակարեւոր պէտքերին արժանի սպասաւոր լինել, սակայն ուրախ ենք, և երջանիկ ենք մեզ համարում մեր նախորդներից որ գործել կարող ենք ժամանակին և բոլորովին յետ չենք մնալ. յուսով ենք կրկնում ենք, որ մեր համոզմունքը անխախտ է, բայց թող ներուի մեզ մեր մտաւոր թերութիւններումը՝ մեզ չըրջապատող հանգամանքներին ծանօթանալով, որոնց մէջ մեք՝ ինչպէս մեր նախորդները ծնած ենք, զարգանում ենք և ապրում, որոնցից՝ իբրև խաւար չոչ-փող կեանքերից, չենք կարող իսպառ փրկվել։ Հրապարակական շնորհակալութեան արժանի են մեր հայրախնամ Հոգաբարձուքը և ժրաջան ուսուցիչները և համեստափայլ տեսչուհին, որք մեր խոպանացած մաքի անդերը ազդու խրատների ակօսներով հերկագործելով կարեւոր ուսմանց ճաճանչներ են թափանձում և սերմանում են մտաւոր և բարոյական զարգացման սերմեր, որոնք լիայոյս եմք՝ ժամանակին կաճին և կրեղմնաւորվին յօգուտ բազմակարօտ ազգիս։ Շատ անձինք, թէ արք և թէ կանայք՝ որոնք երկսեռ բարերար Անդամք են կոչուած մեր վերայինա մանաւանդ՝ մեզ իսպառ անծանօթ օտար քաղաքացիք՝ այցելութիւն են գամ մեզ, և հետաքրքրութեամբ տեղեկանալով մեր մտաւոր զարգացմանը, ազնիւ հոգւով ու սրտով՝ համակրութիւն են ցոյց տամ, ինչպէս այս տարի մի Գանձակեցի ազգասէր անձը, Պ. Ներսէս Աբրահամեան Տէր Ներսէսեանց այցելութիւն եկաւ մեզ, և բաւական ժամանակ հարցաքննելով մեզ մեր ուսած առարկաների մէջ՝ քաջալերեց և խրախուսեց մեզ ոչ միայն բանիւք, այլ և դրամաւոր նուիրագործութեամբ, ոչ միայն մեզ, այլ և ուսումնարանին. նուէր չէր այն՝ որ մեք ընդունեցինք Պարոնէն, այլ ուսման սիրով վառուած նորա սիրտն էր որ գըրաւեցինք բարեբաղդաբար, և մեք ևս մեր մտաց աշխատասիրութիւններից նուիրեցինք նորան երկու կտոր ձեռագործութիւն. Ո՛վ ինչ զարմանալի տեսարան էր մեզ համար այն րոպէն, որոյ մէջ մեք ամօթոյ և պատկառանաց վարագուրի տակ նորա առաջը կանգնած՝ մտածում էինք նորան կարմրելով մեր աշխատանքը. իսկ նա ազգասիրական ջերմեռանդութեամբ, յոտին կանգնած ընդունելով մեր այն չնչին նուէրը քաղցր և ազդու բառերով քաջալերում և յորդորում էր մեզ աշխատել զարգանալ մըտաւորապէս և բարոյապէս և լինել ժամանակին արժանաւոր մայր ապագայ սերնդոց. այն րոպէյումը սրտի ուրախութեամբ էին կայտռում մեր քնքուշ սրտերը, երբ մտաբերում էինք թէ՝ մեք բոլոր Հայկեան ժողովրդոց զաւակներ ենք, և նոքա մեր ծընողները, փա՛ռք Նախախնամութեան Աստուծոյ, որ արժանացրել է մեզ զարգանալ մտաւորապէս և բարոյապէս և լինել ապագայումը օրինաւոր մայր Հայկեան սերնդոց։

Ընդունել կմաղթեմք Խմբագրութենէդ Արարատայ մեր մտաց այս անդրանիկ ծնունդը Հայկական պարբերութեանց մէջ, և իբրև մեր ուսման երախայրիք բարեհաճել հրատարակել ամսագրոյդ էջերի մէջ, որով կքաջալերուինք մեք միւսանգամ էլ մեր մըտաւոր կարողութեան պէս զանազան յօդուածներ աշխատասիրել և ուղարկել, որոնք կարծեմք ուրախութիւն կպատճառեն յարգոյ ընթերցողներին։

Աշակերտուհիք Աստրախանայ Հայոց Օրիորդական Հոգևորական դպրոցի երկրորդ դասատան
Մագդաղինէ Գրիգորեան
Մագդաղինէ Յարութիւնեան
Մանուշակ Թումանեան
Եղիսաբեթ Ֆարմանեան
9 Յուլս. 1873 Մանուշակ Սաֆարեան
յԱստրախան Աննա Մխտարեան

(1) Պու պահսը գալէմէ ալմըշ օլան օրիորդլար տուա իթմիշլի տիրլէր քի Ագասլեան վարժարան չակիրտանընտան աէյիլ տիրլէր, եոգսա սու հալը օլմազ լուղէթինի լիսանլարընա վէ գալէմլէրինէ ալորդլարը իչին, պինլէրճէ Փառլ ու դէմմէլէրէ ուղրաւեաճագլարընտա շիւբհէ եօգ իտի։ Եմմա պիզ քէմալի մէմնունիյէթ վէ մէսէրրէթ իլէ օգուտուդումուզտան աէրճինէ սախլի միւսարաաթ իթմէշիզտիր։

[illegible]
[illegible] Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Գալաթաա Բէնձէմպին բազարընտա
Ն. 41 իւսի խանընտա